

Det fanns mycket att upptäcka i Mona och Stig Noordhs trädgård.

Mona och Stig Noordh.

Trädgårdar i östra Småland

Vad vore väl en sommar utan ett sommarmöte? Med deltagare som återkommer varje år och ny-tillkomna som tillsammans besöker trädgårdar.

Text: **CHRISTINA SÄLL**

Bild: **LISE-LOTTE BJÖRKMAN OCH CHRISTINA SÄLL**

Att det varit en solig sommar vittnade årets sommarmöte om. Irene Nettelbrant, som invigningstalade, konstaterade att Högsby haft den torraste sommaren på 65 år.

– Och det kommer ni att se.

Med dessa ord begav vi oss ombord på de bussar som skulle ta oss runt i östra Småland. Ovanligt många trädgårdar hann vi besöka under det en och en halv dagar långa sommarmötet som de tre föreningarna Stranda och Emådalens Trädgårdssällskap samt Oskarshamns trädgårdsförening hade arrangerat. Korta avstånd gjorde att tiden i bussen blev kort, därav de många trädgårdsbesöken.

Sommarmötet utgick från kuststaden Oskarshamn och härifrån gjordes turer till Mönsterås och inåt landet, där vi färdades längs den vackra Emådalen.

I Mönsterås besökte vi Christina och Tommy Gustavsson, som bott i sitt hus sedan 1971 och där trädgården vuxit fram genom åren, så att den ca 2 000 kvadratmeter stora trädgården i dag rymmer många rum, växthus, grönsaksodlingar och träd som ginkgo tulpanträd och ett blåregn vackert klättrande över en pergola. Stora gamla fruktträd dominerade en del av trädgården som också rymde mer exotiska fruktträd som persika och mulbär.

Det stenrika Småland

I östra Småland är trädgårdarna i allmänhet väldigt stenrika. Berg i dagen och vackra stensamlingar ger dem en extra dimension, men alla som har en sådan trädgård vet vilket arbete som ligger bakom att grävandet i sådan mark. Det klingar om spade och spett vid plantering.

I Oskarshamn besökte vi två trädgårdar med mycket sten, Dieter Schmatz', med många busk pioner, det var lätt att föreställa sig hur det blommade här i början av sommaren. Några ekollon av en ek, insamlade i hans barndoms skog i Tyskland hade såtts för nära tio år sedan och var redan stora träd. ➤

Boris Melzén vid sina egenhändigt gjorda betongfigurer. Irene Nettelbrandt.

Irene Nettelbrandts trädgård i Högsby är rik på rosor.

Japaninspirerad del av Susanne Persons trädgård i Ruda.

Susanne Persson vid trädgårdsentrén.

- Vackert med en berghäll i trädgården, porlande vatten och härlig uteplats och tunnor vid husknu-tarna som samlade upp det regn som skulle kunna komma mötte oss i Ulla och Jan Tengels trädgård i Oskarshamn.

Full av beundran blev man av Mona och Stig Noordhs trädgård i Berga utanför Högsby, som med sina åtta år är en relativt sett ganska nyanlagd trädgård, i stenrik jord. Allt grävjobb är utfört på knä med planteringspade, påtvingat av en krånglande rygg.

Svart som bas i Ruda

I Ruda besökte vi Susanne Persson som började bygga sin trädgård för inte så länge sedan. En trädgård, väldigt konsekvent genomförd med en estetik där formstarka växter i en bestämd färgskala dominerar. Röd solhatt, *Heuchera*, funkia, olika gräs och bambu gav karaktär till planteringarna i denna trädgård med många trädetaljer, allt målat i svart. Inspirationen har hon hämtat från medelhavs- och japanska trädgårdar.

När Kerstin och Jörgen Blomdahl drar upp rullgardinen om morgonen blickar de ut över Kalmarsund och Blå Jungfrun. Trädgården ligger i Påskallavik. Och innehåller många rum på olika nivåer, med olika karaktär och en mångfald av växter, vilket gjorde att den uppfattades som betydligt större än de 1 490 kvadratmeter den uppmätte. Trädgården är uppdelad i

en del med prydnadsväxter och en annan, produktiv del, med grönsaksland och växthus, där Jörgen Blomdahl står för odlandet. (Den enda delen i trädgården med lite bättre jord, där jag skulle kunna ha rosor, påpekade Kerstin Blomdahl.) Det är hon som skapat och står för den övriga vackert anlagda prydnads-trädgården.

Lilleputtlandet råder i Enar Berkebys trädgård. I en glänta i skogen i utkanten av Fliserud finns en småländsk liten by med trädgårdar i miniformat. Med ålderns rätt ursäktade han sig att det inte var så välklippt i de små trädgårdarna runt husen, men vad gjorde väl det.

Sommarmöte även nästa år

Det har varit en torr sommar som krävt mycket jobb för trädgårdsägarna i form av vattning, men efterlängtat regnskur passerade när alla satt i bussarna. Ett välorganiserat sommarmöte av de tre samarbetande trädgårdsföreningarna gjorde att de drygt 120 deltagarna fick besöka samtliga trädgårdar om än i lite olika turordning. Vi fick se olika typer av trädgårdar och alla visade prov på skaparglädje och växtkomposition. Ett bättre sätt att få se många fina trädgårdar än att delta i Sommarmötet är svårt att tänka sig. Följ med nästa år! Resan kommer att gå till trädgårdarna runt Nyköping i Södermanland. ❁

»Lilleputtlandet råder i Enar Berkebys trädgård.«

Småländska hus i miniformat.

Jan och Ulla Tengel.

I Påskallavik hos Kerstin och Jörgen Blomdahl.

Dieter Schmatz bland ekar och busk pioner.

Spaljerade äppelträd vid staketet hos Dieter Schmatz.

Blomdahls i samtal med Åke Truedsson.

Riksförbundet Svensk Trädgård delar ut Kungl. Patriotiska Sällskapets medaljer

Riksförbundet Svensk Trädgård delar årligen ut Kungl. Patriotiska Sällskapets medaljer för odlingsflit och förtjänster om trädgårdsodling eller biodling. Traditionenligt sker utdelningen under Riksförbundet Svensk Trädgårds Sommarmöte. Utdelningen ägde rum i Oskarshamn i samarrangemang med Emådalens Trädgårds-sällskap, Oscarshamns Trädgårdsförening och Stranda Trädgårdssällskap.

2016 års trädgårdsmedaljer tilldelas professor Birgitta Rämert, Uppsala, landskapsarkitekt Thorbjörn Andersson, Stockholm och biolog Svengunnar Ryman, Tierp, med följande motiveringar.

Kungl. Patriotiska Sällskapets trädgårdsmedalj tilldelas professor Birgitta Rämert, som genom sin omfattande forskning, sitt mångåriga engagemang för växtskydd och arbete med biologisk bekämpning av skadegörare har bidragit stort till forskningen inom området.

Kungl. Patriotiska Sällskapets trädgårdsmedalj tilldelas landskapsarkitekt Thorbjörn Andersson, för hans mångåriga insats för att uppmärksamma den svenska landskapsarkitekturen och hans internationella engagemang och erkännande som projekterande landskapsarkitekt och gästprofessor vid olika akademier i USA och Europa.

Kungl. Patriotiska Sällskapets trädgårdsmedalj tilldelas biolog Svengunnar Ryman för hans skicklighet inom botaniken, förmågan att förmedla sin gedigna artkunskap om vilda och odlade växter, genom såväl litteraturen som det omfattande och värdefulla arbetet med att utveckla och tillgängliggöra SKUD, Svensk Kulturväxtdatabas. ❁

Medaljörer. Från vänster Thorbjörn Andersson, Birgitta Rämert och Svengunnar Ryman.

Årets Sommarmöte

Tack till årets arrangörer av Sommarmötet i Småland 12–14 augusti, Emådalens Trädgårds-sällskap, Oscarshamns Trädgårdsförening och Stranda Trädgårdssällskap. Tillsammans med ca 120 resenärer, blev det en lyckad resa med spännande besök i smått och stort, unika, kända och okända trädgårdar i trakten. Mer om årets Sommarmöte hittar du på sid 62.

Från vänster: Thorbjörn Andersson, Birgitta Rämert, Svengunnar Ryman.

Medaljmotagare för förtjänster inom trädgård

Under Riksförbundet Svensk Trädgårds Sommarmöte delades Kungl. Patriotiska Sällskaps medaljer traditionsenligt ut under högtidliga former. 2016 års trädgårdsmedaljer tilldelades professor Birgitta Rämert, Uppsala, landskapsarkitekt Thorbjörn Andersson, Stockholm och biolog Svengunnar Ryman, Tierp. Se sid 65.

Äppelaffisch

Miss inte det fina medlemspriset, 200 kr, för äppelaffischen Sveriges landskapsäpplen. Affischen är framtagen av Svensk Trädgård och äpplena är utvalda i samarbete med Sveriges Pomologiska Sällskap m fl. Beställ affischen enklast på www.tradgard.org/affisch eller skicka in en beställning till Riksförbundet Svensk Trädgård, Medlemsservice, Box 2966, 187 29 Täby. Skriv antalet affischer du önskar beställa, namn, leverans- och fakturadress. Samt märk din beställning "Affisch".

BILD: COLOURBOX

Estlandsfavorit i repris

Efter den uppskattade och hett eftertraktade trädgårdsresan till Estland 2015 är det åter igen dags. Under våren 2017 bär det av till vårt grannland på andra sidan Östersjön. Njut av en skön resa tillsammans med Svensk Trädgård och Tallink Silja, inspirerande föredrag och Türi marknad, tillsammans med likasinnade. Detta till förmånligt medlemspris. Mer information kommer på www.tradgard.org och i Hemträdgården nr 6.

Kort & Nytt

- Tips för trädgården just nu på www.tradgard.org under kunskap och kunskapsbank.
- Mer om trädgårdskryssningen till Estland i Hemträdgården nr 6.
- Missa inte bildkavalkaden från Tusen Trädgårdar på sidan 26.

Res med medlemsrabatt

Unik möjlighet att resa till Cotswold på snödroppsresa i februari tillsammans med Riksförbundet Svensk Trädgård och Favoritresor, med Elisabeth Svalin Gunnarsson som ciceron. Till förmånligt medlemspris. Tusen kronor rabatt för de som varit medlemmar i Svensk Trädgård ett år eller längre. Se www.tradgard.org under Medlem och Resor.

OBS! Lösenordet till medlemsidorna på hemsidan är **potatis**, med små bokstäver. Där finns en kunskapsbank som ständigt växer. www.tradgard.org

Riksförbundet Svensk Trädgård

Medlemsservice och prenumerationsärenden:

Marianne Ahlén och Sara Frintzer
Tel: 08-792 13 15
måndag-torsdag 09.00–12.00
medlemsservice@tradgard.org
Utebliven tidning, medlemskort, adressändring, avgifter mm.

Kansli:

Box 2966, 187 29 Täby
(Nytorspsvägen 34, Täby)
Tel: 08-792 13 15
Fax: 08-792 39 53
www.tradgard.org
PlusGiro: 12 15-3
Bankgiro: 731-2499
Org.nummer: 802002-6806

Förbundsdirektör:

Inger Ekrem
Tel: 08-792 23 40
Inger.Ekrem@tradgard.org

Trädgårdsrådgivare:

Lise-Lotte Björkman,
Tel: 08-758 86 36
Tis, tor 9–12, ons 9–12, 13–16
radgivning@tradgard.org

Kommunikatör:

Anna-Karin Fallheden
Tel: 08-792 23 45
Anna-Karin.Fallheden@tradgard.org

Chefredaktör och ansvarig utgivare:

Christina Säll
Tel: 08-792 23 10 Fax: 08-792 39 53
Christina.Sall@tradgard.org

Odlas och njut med Svensk Trädgård!